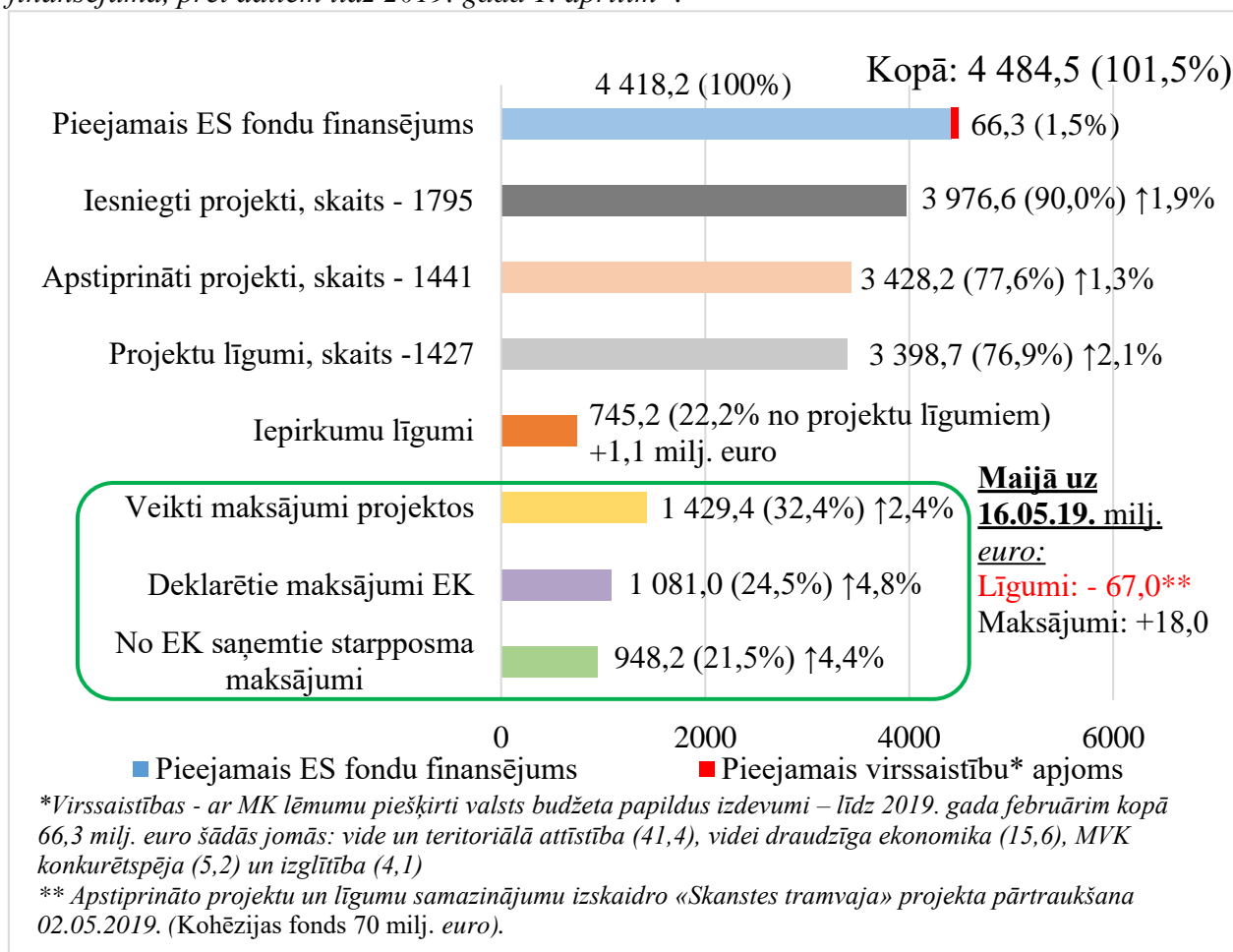

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu aktualitātēm **2019. gada maijā**¹.

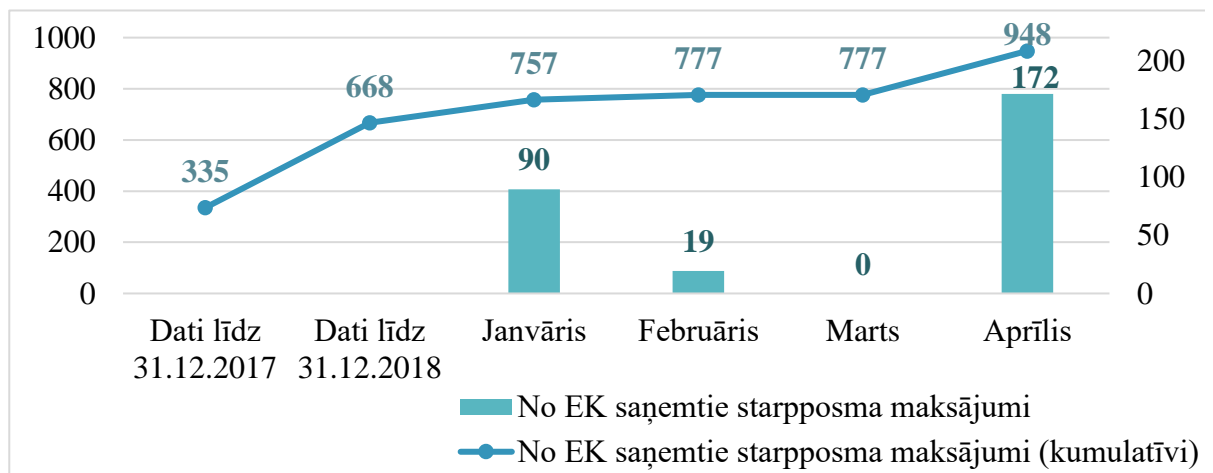
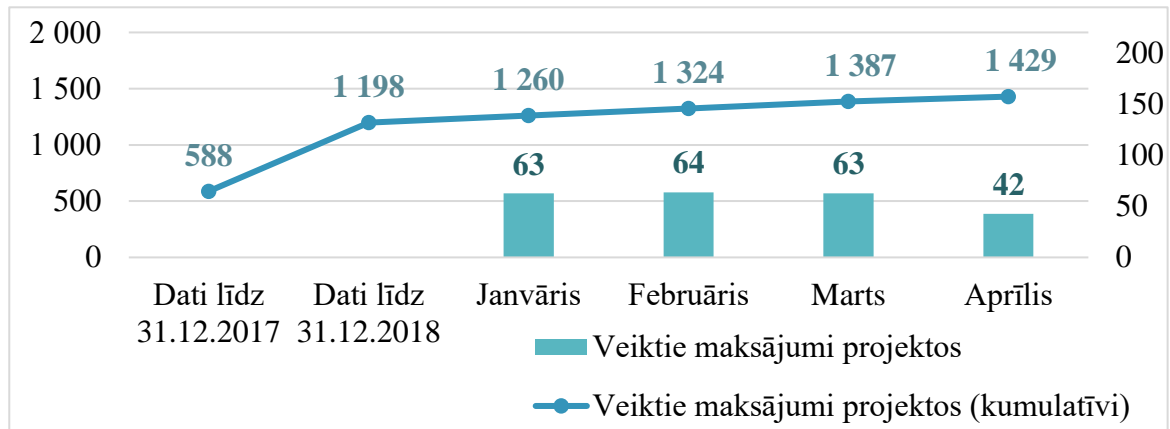
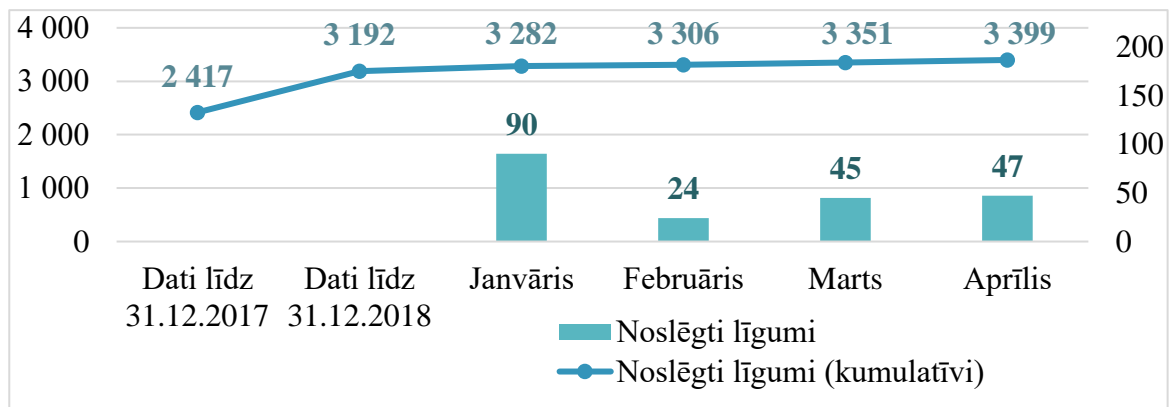
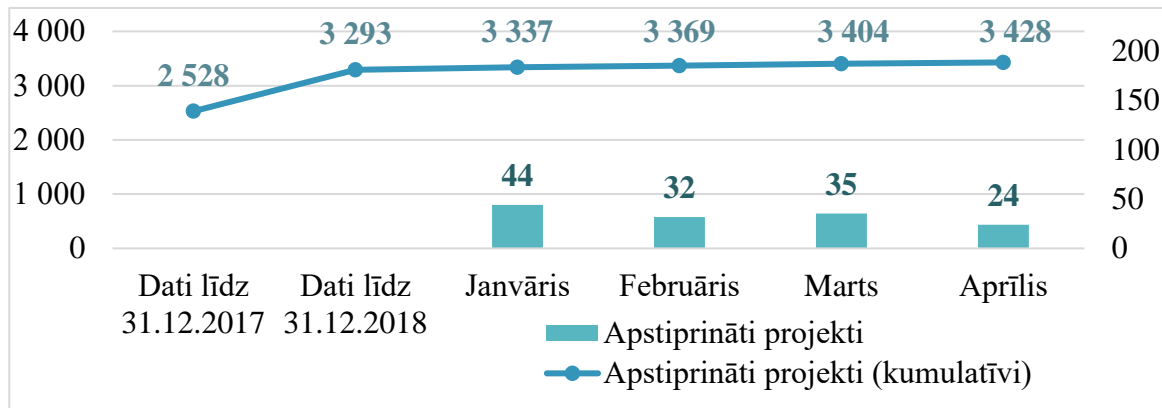
2014. – 2020. gada plānošanas periodā līdz 2019. gada 1. maijam ieviešanā ir projekti par **3,4 mljrd. euro** ES fondu investīcijām **dažādās jomās**, t.i. jau 76,9% no kopējās ES fondu “aploksnes” 4,4 mljrd. euro. Dinamiskas investīcijas sekmējušas ES līdzekļu atmaksu valsts budžeta ieņēmumos jau gandrīz vienu miljardu euro. Skat. ilustrāciju Nr. 1 un Nr. 2.

Ilustrācija Nr. 1 “ES fondu investīcijas līdz 2019. gada 1. maijam, milj. euro, % no ES finansējuma, pret datiem līdz 2019. gada 1. aprīlim”.

¹ FM uzdots līdz katra nākamā mēneša beigām iesniegt MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojumā sniegta aktuālā informācija. Ziņojums tiek publicēts arī ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā - Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/ziņojumi-Ministru-kabinetam>.

Ilustrācija Nr. 2 "Tendences līdz 2019. gada 1. maijam, milj. euro, ES fondu finansējums"

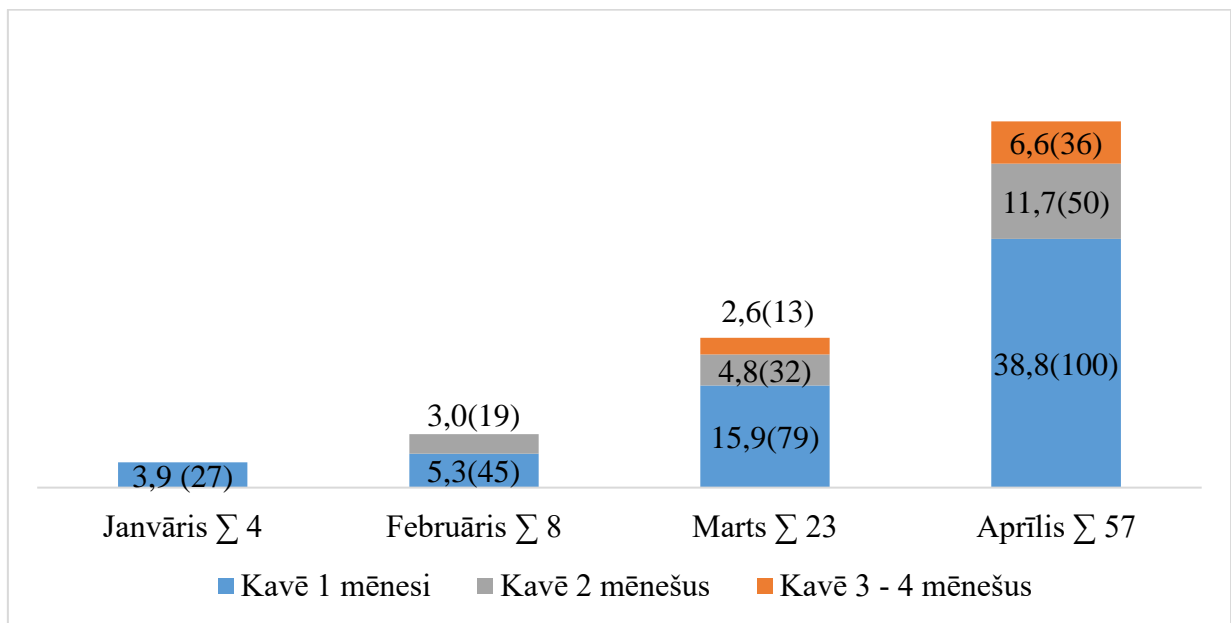
Projektu ieviešanas ikmēneša plānu izpilde līdz 2019. gada 1. maijam

Ierobežotās projektu atlasēs atbilstoši 2019. gada plānam nav iesniegti trīs projekti kopā par ES fondu atbalstu 3,0 milj. *euro* IKT, pašvaldību ēku energoefektivitātes un degradēto teritoriju revitalizācijas jomās.

Projektu maksājumu pieprasījumu plānu izpilde vidēji ir 90 %. 186 projektos (21,7 % no 858 projektiem ieviešanā) ir negatīvas plāna novirzes, lielākas par 25 %², t.i. par 57,2 milj. *euro*. Palielinās risks projektiem, kuri maksājumu pieprasījumu plānus neizpilda secīgi trīs līdz četrus mēnešus. Mēneša laikā kopējais gada plāns palielinājies par 62,1 milj. *euro* gan jaunu projektu (48,2 milj. *euro*), gan esošo plānu aktualizācijas rezultātā).

Vienlaikus projektu īstenotāji aktualizētās gada beigu prognozēs informē par kopumā novērstiem pagaidu kavējumiem, izņemot septiņus projektus ar saglabātu gada plāna neizpildes risku. Skat. ilustrācijas Nr. 3 un Nr. 4, kā arī detalizēti par projektiem ES fondu tīmekļa vietnēs³.

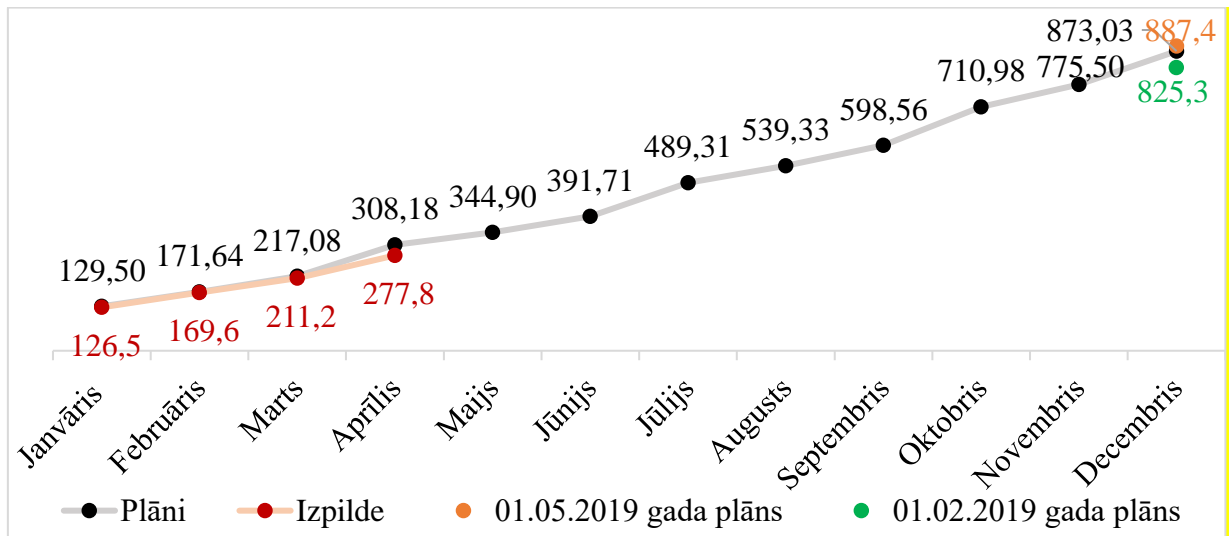
Ilustrācija Nr. 3 "2019. gada maksājumu pieprasījumu kumulatīvās plāna neizpildes vairāk kā 25% līdz 2019. gada 1. maijam, ES fondu un valsts budžeta līdzekļi; milj. euro (projektu skaits)"

² Saskaņā ar noteiktajiem finanšu disciplīnas nosacījumiem 2014. gada 16. decembra MK noteikumu Nr.784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā" 51.3 punktā.

³ Detalizēta informācija pieejama sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni → 2019. gads → 2. Projektu iesniegšanas plānu izpilde ierobežotas projektu iesniegšanas atlasu projektiem un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpilde: <https://www.esfondi.lv/2019.gads>

Ilustrācija Nr. 4 “2019. gada maksājumu pieprasījumu plāni un to aktualizācija/izpilde līdz 2019. gada 1. maijam, ES fondu un valsts budžeta līdzfinansējums, milj. euro.”

Investīciju efektīvas izmantošanas risku pārvaldība

Saskaņā ar FM rīcībā esošajiem datiem, Latvija ir izpildījusi starpposma mērķus visās prioritātēs. Pēc EK apstiprinājuma saņemšanas par starpposma mērķu izpildi 2019. gada septembrī – oktobrī valdībai būs iespēja lemt par 216 milj. *euro* nesadalītās rezerves un finansējuma atlikumu efektīvāko izmantošanu ar mērķi kāpināt ieguldījumu efektivitāti un mazināt ietekmi uz fiskālo telpu, nepieciešamības gadījumā pārskatot turpmāko investīciju plānu. FM iesniegs ziņojumu un priekšlikumus valdībai, balstoties arī uz līdz 2019. gada 1. jūlijam atbildīgo iestāžu iesniegtu informāciju FM⁴.

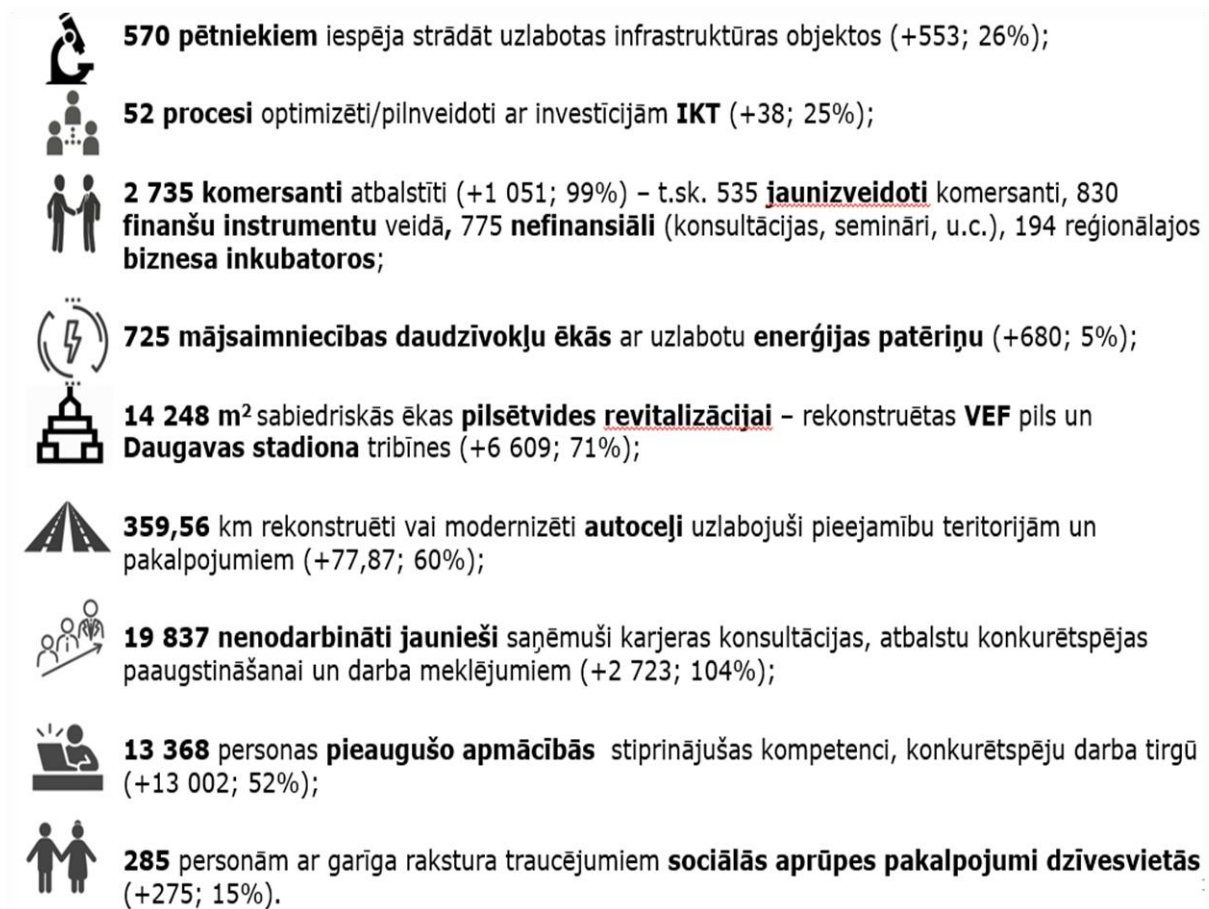
ES fondu ieviešanas gaitā FM un Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk - CFLA) turpina rūpīgu risku pārvaldību. Saistībā ar 2019. gada 2. maijā pārtraukto projekta “Rīgas tramvaja infrastruktūras attīstība” līgumu par 70 milj. *euro* Kohēzijas fonda investīcijām, FM ir aicinājusi Satiksmes ministriju steidzami sniegt priekšlikumu ES finansējuma efektīvai izmantošanai, vienlaikus pārskatot citu dzelzceļa projektu gaitu⁵.

Līdz ar labu finanšu sniegumu dinamiskā investīciju projektu īstenošanā Latvijā vidusposmā jau ir ievērojams piensums investīciju mērķu sasniegšanā vairākās jomās. Piemēram, atbalstīti 2 735 komersanti, ar daudzdzīvokļu ēku siltināšanu 725 mājsaimniecībās uzlabota energoefektivitāte, 285 personas ar garīga rakstura traucējumiem saņēmušas sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietās, rekonstruēti vai modernizēti ap 360 km autoceļu. Skat. ilustrāciju Nr. 5.

⁴ Atbilstoši 2019. gada 23. aprīļa Ministru kabineta sēdes protokola Nr. 21 23.§ 6. punktā noteiktajam.

⁵ Attiecībā uz citiem transporta jomas projektiem, par ko FM ziņoja iepriekš, nav jaunas informācijas.

Ilustrācija Nr. 5 “Sasniegtie iznākuma rādītāji (Snieguma ietvara dati uz 08.04.2019.; pieaugums 2018.g.; % no 2023.g. mērķa)”.

Kohēzijas politikas ES fondu citas aktualitātes

Paralēli notiek aktīvs darbs pie gatavošanās plānošanas periodam pēc 2020. gada, lai jau ar 2021. gadu Latvijā izmantotu Kohēzijas politikas finansējuma iespējas. 2019. gada 16. maijā Briselē finanšu ministrs tikās ar Eiropas Savienības budžeta un cilvēkresursu komisāru Ginteru Etingeru un vienojās par nepieciešamību rast risinājumu Latvijai būtiskajos jautājumos - Kohēzijas piešķirums, līdzfinansējuma likmes, ieguldījumi sliekšņi, jeb tematiskā koncentrācija.

Lai nodrošinātu Latvijā investīcijas jau ar 2021. gadu, FM 2019. gada jūnijā plāno iesniegt MK ziņojumu - “ceļa karti” kopīgā mobilizētā darbā un ciešā partnerībā ar iestādēm un sociāliem un sadarbības partneriem.

Vienlaikus nepieciešams savlaicīgi uzsākt darbu pie Nacionālā attīstības plāna izstrādes, lai būtu nopietns pamats sarunām ar Eiropas Komisiju par Latvijas investīciju saturu ES fondu darbības programmā⁶.

FM turpinās koordinētu un mērķtiecīgu darbu atbilstoši Latvijas interesēm. FM regulāri informē Saeimu, valdību un sabiedrību par aktuālo ES fondu ieviešanas progresu, sniedzot novērtējumu par riskiem un priekšlikumus rīcībai ar mērķi Latvijā pilnvērtīgi izmantot ES atbalsta finansējuma sniegtās investīciju iespējas. Viens no šādiem nozīmīgiem forumiem ir ikgadējas ES fondu Uzraudzības komitejas sēdes ar sociālo un sadarbības partneru, kā arī EK pārstāvju dalību. Kārtējā sēde⁷ notiks 2019. gada 29. maijā. Pēc sēdes notiks FM organizēts Latvijas mēroga pasākums “RegioStars Latvija 2019 ES fondu projektu apbalvošanas ceremonija”⁸. Pasākumā tiks apbalvoti konkursa kārtībā izvēlēti ES līdzfinansēti projekti ar demonstrētu izcilību un jaunām pieejām reģionālajai attīstībai ar mērķi iedvesmot citus ES fondu esošos un potenciālos realizētājus.

Finanšu ministrs

J.Reirs

Rūdolfā 67083925

Astra.rudolfa@fm.gov.lv

⁶ EK un FM prezentācijas attiecībā uz Kohēzijas politikas ieguldījumiem 2021. - 2027. gada plānošanas periodam (pieejamas - <https://www.esfondi.lv/prezentācijas>)

⁷ Sēdes darba kārtība un materiāli

pieejami: https://komitejas.esfondi.lv/Lists/Su%20laika%20%20grafiks/MyItems_UK.aspx

⁸ Vairāk par konkursu: <https://regiostars.lv/>